

Socialförvaltningen

Datum:
2019-12-16Diarienummer:
SCN-2019-0580Handläggare:
Sophie Jonneryd

Socialnämnden

Uppföljning av ramavtal konsulentstöd familjehemsvård, Landa Familjevård AB

Förslag till beslut

Socialnämnden föreslås besluta

att godkänna avtalsuppföljningen av Landa Familjevård AB

Sammanfattning

Socialnämnden har sedan november 2017 ramavtal avseende konsulentstöd familjehemsvård. Uppföljning av privata utförare görs i enlighet med socialnämndens plan för uppföljning och kontroll av privata utförare. I denna avtalsuppföljning har socialförvaltningen följt upp avtalets efterlevnad med Landa Familjevård AB. Förvaltningens bedömning är att Landa Familjevård AB lever upp till avtalets krav i de delar som granskats i denna avtalsuppföljning.

Bakgrund

Socialnämnden har sedan november 2017 ramavtal avseende konsulentstöd familjehemsvård (SCN 2017-0293). Avtalet sträcker sig till november 2021 och omfattar i dagsläget åtta leverantörer. Målgruppen för ramavtalet är barn och ungdomar i behov av god vård och fostran i jour- eller familjehem enligt socialtjänstlagen (SoL) eller enligt lagen med särskilda bestämmelser om vård för unga (LVU).

Socialnämnden beslutade i mars 2019 om plan för kontroll och uppföljning av privata utförare (SCN-2019-0145). Fokusområde för uppföljningen 2019 är barn och unga i heldygnsvård. Landa Familjevård AB är en av de leverantörer som har valts ut för fördjupad uppföljning med anledning av att de är en av de leverantörer som anlitats mest under ramavtalstiden, samt att det funnits frågetecken kring företagets ekonomi.

Med familjehem avses ett enskilt hem som på uppdrag av socialnämnden tar emot barn för stadigvarande vård och fostran. Med jourhem avses ett enskilt hem som vid upprepade tillfällen tar emot barn för tillfällig vård och fostran.

Med konsulentstöd familjehemsvård avses enskild verksamhet som från inspektionen för vård och omsorg (IVO) har tillstånd att bedriva verksamhet. De har till uppgift att till socialnämnd föreslå familje- och jourhem till barn, samt lämna stöd och handledning till de hem som tar emot barn. Detta ombesörjs hos leverantörerna av s.k. familjehems-konsulenter, vilka ger kontinuerlig handledning till och stöttar familjehemmen.

Uppföljningens innehåll och genomförande

Uppföljningen omfattar ekonomiska kontroller, kontroller av tillstånd och tillsynsbeslut från IVO, frågeformulär till ansvarig socialsekreterare i pågående placeringar samt besök av Landa Familjevård AB. I besöket träffade förvaltningen företagets verkställande direktör samt en teamledare.

Uppföljningen har inte omfattat alla delar i avtalet utan har fokuserat på vissa frågor. Särskilda fokusområden för denna uppföljning har varit hälsa och skolgång, då det finns flertalet rapporter som påvisar att placerade barn och unga generellt har sämre hälsa och utbildning än barn och unga i övrigt.

Om Landa Familjevård AB

Landa Familjevård AB är sedan 2008 verksamt inom konsulentstöd familjehemsvård. I dagsläget har företaget ett hundratal familjehem knutna till sig samt 14 familjehems-konsulenter anställda. Familjehemmen återfinns primärt i Uppland, Västmanland, Gävleborg och Dalarna. Verksamheten har sitt huvudkontor i Vassbo mellan Borlänge och Falun. Mindre kontor finns ute i landet. Under ramavtalsperioden har 27 placeringar gjorts varav 20 är pågående vid tidpunkt för uppföljning.

IVO

Landa Familjevård AB (fortsättningsvis Landa) har sedan 2018-06-28 tillstånd att bedriva konsulentstöd familjehemsvård. Tillståndsplikten infördes den 15 april 2017 med vissa övergångsbestämmelser. Övergångsbestämmelserna innebar bl.a. att bolag som hade verksamhet redan innan tillståndsplikten infördes fick fortsätta bedriva verksamhet under förutsättning att ansökan inkom till IVO innan den 1 april 2018 och i avvaktan på beslut. Socialförvaltningen har efter 1 april 2018 kontrollerat tillstånd för samtliga leverantörer på de ramavtal som berörs. IVO bedriver ingen regelbunden s.k. frekvenstillsyn inom området konsulentstöd familjehemsvård och ingen tillsyn har gjorts av Landa Familjevård AB.

Ekonomi

Leverantören ska enligt tecknat ramavtal ha en stabil ekonomisk ställning så att denna med bibehållen kvalitet kan fullgöra uppdraget under hela avtalstiden. Detta innebär bl.a. att hålla lägst rating 3 enligt kreditvärderingsinstitutet Upplysningscentralen (UC). Landa har en rating 3. Inga anmärkningar finns hos Kronofogdemyndigheten eller Skatteverket. Men mot bakgrund av att soliditet (långsiktig betalningsförmåga) och likviditet (kortsiktig betalningsförmåga) har försämrats, samt att företaget har gått med förlust, har leverantören ombetts förklara vad det beror på. Enligt VD är anledningen att företaget expanderade väldigt mycket under 2016 i och med den stora flyktingströmmen och det stora antalet ensamkommande barn som kom till Sverige. Företaget har sedan, i takt med att antalet ensamkommande barn och unga minskat, behövt anpassa verksamheten och minska antalet anställda. Kostnader för omställning de senaste åren har försämrat resultatet och de finansiella nyckeltalen. VD hävdar att de under 2019 är rätt dimensionerade igen och bokslutet 31 augusti visar att företaget åter bygger upp sina finansiella tillgångar. Förvaltningen bedömer att

företaget har tillräckligt god ekonomi för att i fortsättningen kunna leverera sina tjänster. Förvaltningen fortsätter att bevaka leverantörens rating enligt kreditvärderingsinstitutet Upplysningscentralen (UC).

Personalens kompetens och lämplighet

Familjehemskonsulenterna ska stödja familjehemmen så att de kan utföra sitt uppdrag. Enligt avtalet ska familjehemskonsulenter ha minst socionomexamen eller annan likvärdig utbildning samt tre års yrkesverksamhet inom kommunal individ- och familjeomsorg efter högskoleexamen. De ska också följa utvecklingen inom familjehemsvård vad gäller lagstiftning, metodutveckling och forskning.

Utöver dessa krav lägger Landa stor vikt vid personlig lämplighet såsom ett stort engagemang för och flexibilitet i uppdraget. Ungefär hälften av familjehemskonsulenterna har handledarutbildning samt är vidareutbildade inom bl.a. utredningsmetodik. Individuella kompetensutvecklingsplaner upprättas mellan medarbetare och närmaste chef. Dessa baseras på vad verksamheten bedömer behöver utvecklas och revideras minst en gång per år i samband med medarbetarsamtal. De arbetar även med årsplaner utifrån företagets behov att stärka kompetens. Det kan vara teman som nätverksarbete, anknytning och neuropsykiatri där kompetensen stärks genom utbildningar. Personalgruppen har även veckovisa behandlingskonferenser där de diskuterar aktuella frågor och lär av och med varandra. Vid gemensamma ärendegenomgångar och extern handledning diskuteras aktuella ärenden.

Registerkontroller görs varje år i form av att polisens belastningsregister begärs in för samtliga medarbetare.

Familjehemmets lämplighet

Leverantören ska enligt avtal tillhandahålla familjehem inom en radie om 10 mil från Uppsala tätort. Vid rekrytering och utredning av familjehem ska leverantören undersöka och bedöma en familjs förutsättningar som familjehem. Förutom registerkontroller omfattas här även beskrivning och bedömning av familje- och hemförhållande, hemmiljö, familjehemmets förutsättningar samt inställning till uppdrag. Det ska också undersökas om familjehemmet avvisats av annan kommun eller verksamhet under de senaste tre åren. Leverantören ska också skapa en relation med familjen som ger goda förutsättningar till rätt stöd och handledning. Ansvar för utredning och godkännande av familjehem ligger på socialnämnden, leverantörens bedömning utgör ett komplement.

De familjehem som Landa anlitar erbjuds kontinuerligt grund- och vidareutbildning samt även grupphandledning. Landa arbetar för att familjehemmet ska kunna vidareutvecklas, oavsett om det är ett nytt familjehem eller ett som har lång erfarenhet. Många familjehem ser direkt vinster med kompetensutveckling, medan andra kan behöva motiveras för att prioritera detta. För att skapa motivation arbetar Landa med att synliggöra vinster med kompetensutveckling för familjehemmet samt att erbjuda detta på tider som passar familjehemmet. I grupphandledningen träffar familjen andra familjer och dessa tillfällen leds av andra familjehemskonsulenter än de ordinarie.

Familjehemmets lämplighet följs löpande upp genom att familjehemskonsulenterna har tät handledning med familjehemmen. Enligt avtalet ska minst månadsvisa besök

hos familjehemmet göras. Landas familjehemskonsulenter besöker familjehemmen minst var tredje vecka, ofta tätare. Registerkontroller genomförs årligen.

Den unges behov och utveckling

Familjehemskonsulenter ska stödja familjehemmen så att de kan ge den unge god omsorg, fostran och i övrigt gynnsamma uppväxtförhållanden såsom för ett eget barn. Omsorgen ska vara trygg, säker, ändamålsenlig och präglas av kontinuitet. Den unges delaktighet ska säkerställas och denne ska på ett naturligt sätt beredas möjlighet att delta i familjens alla aktiviteter i vardag, fest, semester etc. Leverantörens genomförandeplan utarbetas i samråd med den placerade, familjehemmet och beställaren.

Ovanstående möjliggörs hos Landa genom familjehemskonsulenternas täta kontakt och handledning med familjerna. Det kan också handla om att de är med på skolmöten och möten kopplade till hälsovård samt i umgängen. I de möten som sker tillsammans med ansvarig socialsekreterare följs målen upp samt hur vården fortskrider. I fall där den unge eller familjen behöver mer stöd än vad ansvarig familjehemskonsulent kan ge själv, tas fler resurser in. Det kan vara både interna eller externa resurser och exempelvis handla om familjebehandlare eller familjerådgivning. Familjerna har även kontakt med teamledare och familjehemsansvarig inom Landa, vilket möjliggör ökad chans till kommunikation och god kvalitet då inte enbart familjehemskonsulenter har kontakt med familjen.

Anhöriga

Familjehemmet ska stödja den placerade i kontakten med sitt nätverk utifrån de mål som finns specificerade i genomförande- och vårdplan. Grundsynen hos Landa är att nätverket ska och behöver involveras i så hög grad som möjligt för att vården ska bli så bra som möjligt. Utifrån uppdragets karaktär arbetar Landas medarbetare alltid med att involvera nätverk i så hög utsträckning som möjligt, vilket görs tillsammans med familjehem och uppdragsgivare. Det kan exempelvis handla om regelbundna umgängen och strukturerade nätverksmöten.

Skolgång

Enligt avtalet ska den unge få lämplig utbildning samt bästa möjliga förutsättningar för vuxenlivet. En lyckad skolgång är en viktig skyddsfaktor för att få en gynnsam utveckling. För att säkerställa att den unges behov av skolundervisning tillgodoses arbetar Landa med tät uppföljning och kontinuerliga diskussioner i denna fråga. Det sker direkt med familjehem men också direkt med skola, både tillsammans med vårdnadshavare och i vissa fall socialtjänst.

Hälsa

Den unges behov av hälso- och sjukvård samt tandvård säkerställs genom att den genomförandeplan som beställaren upprättat följs. Landa undersöker vilka behov som finns hos den unge och utifrån dessa görs en plan med vem som gör vad och hur det ska följas upp. Att arbeta med helheten är av största vikt och den grund som de har i sina uppföljningar med familjehemmen. Vad kan/ska alla runt den unge göra för att maximera dennes mående på alla plan? Vad, vem och hur ska det göras? De arbetar med hälsa som återkommande tema vilket inkluderar alla delar kring den unge såsom socialt, medicinskt, psykiskt, fysiskt mående. Här kan fokus läggas för kompetensutveckling hos både hos personalen och familjehemmen.

Uppföljning av vården avseende måluppfyllelse

Verksamheten följs upp månadsvis genom att statistik sammanställs och analyseras. Detta sammanfattas årligen i en rapport där kopplingen till verksamhetens kvalitetsmått finns. Varje månad följs aktuella placeringar samt dokumentationskrav upp. Vid avvikelser görs en plan med enskild familjehemskonsulent gällande vad som behöver åtgärdas för att avvikelsen inte ska uppstå igen. I syfte att säkra ett kvalitativt arbete har ansvarig chef regelbundet genomgångar med familjehemskonsulenterna gällande var i processen den unge och familjehemmet befinner sig i förhållande till uppdragsbeskrivningen. Detta görs varannan månad eller tätare om behov uppstår. Ovanstående ligger till grund för ständiga förbättringar i verksamheten.

Samtliga avbrott analyseras av Landa då de söker anledningar till vad som orsakat avbrottet. Dessa kunskaper använder de för att vidareutveckla verksamheten. Det kan exempelvis handla om att något behöver förändras gällande matchning, handledning, vilka familjehem de ska rekrytera, vilka familjehem de behöver utbilda och ibland även avsluta. Det kan också handla om vilken kompetens som familjehemskonsulenterna behöver utveckla.

Samarbete med socialförvaltningen

Verksamheten beskriver att dialogen och samarbetet med socialförvaltningen fungerar ganska bra och att socialsekreterarna varken är lätta eller svåra att få kontakt med. Här skiljer det sig mellan olika ärenden. I de allra flesta ärenden finns en aktiv och bra dialog. De beskriver att de någon gång saknat en motpart, men de förstår att detta kan uppstå då arbetsbelastningen för socialsekreterarna är hög. Landa upplever att den samordningsfunktion som infördes i förvaltningen i april i år har underlättat och förbättrat kommunikationen. Denna funktion innebär att avropen går via en samordnare. De påtalar att genomförandeplan och vårdplan kan saknas från beställaren, vilket försvårar arbetet. De arbetar dock alltid med att skriva överenskommelser där målområden specificeras och i de fall de får en vårdplan utarbetar de ett utkast till genomförandeplan till ansvarig socialsekreterare.

Synpunkter från socialförvaltningen

De frågor som har ställts till socialsekreterare har fokuserat på genomförandeplan och rapportering, kontakten med närstående, skolgång samt ungdomens hälsa samt kontakt med hälso- och sjukvård. 6 av 20 svar har inkommit vilka visar att handläggarna över lag är nöjda eller mycket nöjda med leverantören. Ett undantag finns dock. Det gäller undermålig skriftlig rapportering månadsvis utifrån målen i genomförandeplan. Handläggare har påtalat bristerna för familjehemskonsulent utan nämnvärt resultat. Med undantag av detta beskriver svaren sammantaget att handläggarna är nöjda med leverantören och att de efterlever villkoren i avtalet.

Förvaltningens bedömning

Förvaltningens bedömning är att Landa Familjevård AB lever upp till avtalets krav i de delar som granskats i denna avtalsuppföljning.

Socialförvaltningen

Åsa Carlsson
Tf. direktör